Voorzitter,

In mijn nieuwe rol als fractievoorzitter van Leefbaar Gouda begin ik graag met een woord van dank aan Jan de Koning. Hij is voor mij het boegbeeld van wat een echte politicus hoort te zijn, menselijk, scherp op de inhoud en altijd luisterend met beide benen in de samenleving. Geen poeha en geen spelletjes maar oprecht dienstbaar aan alles en iedereen in Gouda. Ik ben hem zeer dankbaar dat hij zijn plek en verantwoordelijkheid aan mij heeft toevertrouwd.

De kadernota die voorligt, voelt als meer van hetzelfde. Mooie dure woorden en beleidsambities maar vooral vage visies en geen antwoord op de vraag die inwoners bezighoudt. Wanneer gaat het nou eens echt over hén?

De afgelopen maanden hebben we met de fractie van Leefbaar Gouda geluisterd naar inwoners, ondernemers en signalen uit de stad via gesprekken en bijeenkomsten om te weten wat er leeft en speelt. Het is belangrijk om met deze geluiden het beleid voor de komende jaren uit te stippelen. De boodschap is helder, het vertrouwen is klein. Mensen zien een gemeente die niet echt luistert, wegkijkt van problemen, haar prioriteiten niet op orde heeft en telkens opnieuw de rekening bij de Gouwenaar legt.

Voor ons als fractie is dat aanleiding om hier de hoofdlijnen van ons beleid na de verkiezingen van 2026 aan te geven.

1. We horen veel over inspraak, maar inwoners voelen zich steeds vaker verrast door beleid dat al vastligt en je mag tekenen bij het kruisje. Wij willen geen Gouda-modellen waarin het college iets bedenkt en de stad alleen keuze heeft uit optie 1 of 2. Participatie gebeurt niet achter- maar vooraf, onder meer in de vorm van een referendum als middel. Daarom een initiatiefvoorstel participatieverordening en een referendumverordening om tempo te maken.
2. Gouda moet nú investeren in stevige straten, betrouwbare riolering en goed onderhouden gebouwen. Geen uitstel meer, want achterstallig onderhoud wordt altijd duurder, voor zowel de gemeente als de inwoner. Wij willen bezuinigen op dure klimaat- en cultuurprojecten, visietrajecten en overbodige subsidies.
3. Bezuinigen op de eerste lijn jeugdzorg is voor Leefbaar Gouda onacceptabel. Deze laagdrempelige hulp is juist bedoeld om zwaardere zorg te voorkomen. Tegelijk zien we dat 1 op de 7 jongeren in Gouda onder specialistische behandeling valt. Dat vraagt niet om méér zorg, maar om het aanpakken van het systeem en de instellingen die dit hebben laten gebeuren. Begin maar bij de GI's, die beleid uitvoerden waar kinderen de dupe van zijn geworden.
4. Sociale huur is bedoeld voor Gouwenaren, niet voor doorstroom uit andere gemeenten. Bijna 9.500 mensen staan ingeschreven, waarvan zeker 2700 jongeren uit Gouda zélf en voor hen willen we versneld bouwen. Leefbaar Gouda wil dat minstens 50% van de sociale huurwoningen naar inwoners van Gouda gaat. Wij bouwen voor onze stad, niet voor buurgemeenten die hun eigen sociale opgave afschuiven en de rekening bij Gouda leggen.
5. Het AZC in Gouda werd als tijdelijk gepresenteerd en Leefbaar Gouda wil duidelijkheid, geen verlenging van de tijdelijke status en geen open eindregelingen. Als die duidelijkheid uitblijft, is sluiting bespreekbaar. De opvang moet eerlijker verdeeld worden over de regio en dit land. Als er nog opvang komt, dan alleen kleinschalig en pas als er voldoende woningen zijn. Geen voorrang voor asielzoekers op sociale huur, iedereen wacht zijn beurt af.
6. Betaald parkeren is voor ons een voorbeeld van beleid dat vooraf niet is afgestemd met en op de inwoners en ondernemers. Wij begrijpen de parkeerproblematiek, maar nu creëert het college bewust parkeerdruk door met 'grijs wordt groen'-beleid schaarste te veroorzaken, om daarna de rekening bij de inwoner te leggen. Eerst de parkeerplaatsen schrappen, dan roepen dat er te weinig plek is en vervolgens betaald parkeren invoeren. Wij trappen daar niet in en willen éérst fatsoenlijke alternatieven. Daarnaast blijven wij strijden voor voldoende, betaalbare parkeerruimte, ook in de binnenstad.
7. Wij willen alles op alles zetten om de verhogingen van belastingen en tarieven stop te zetten voor onze inwoners. Geen verhoging meer van OZB, afvalheffingen of parkeertarieven. Zeker niet met een jaarrekeningoverschot van ruim 17 miljoen en miljoenen aan niet-benutte middelen. Onze belastingen en tarieven zijn al fors hoog en daarnaast is het ravijnjaar voor een deel gedempt waarbij belastingverhogingen voor onze inwoners niet nodig waren en de lastendruk omlaag kan waarbij we op de uitgaven blijven letten.
8. In ons beeld kan er de komende jaren fors worden bezuinigd. Het wordt tijd dat de gemeente doet wat vele huishoudens allang moeten, de tering naar de nering zetten. Efficiënt werken moet de

standaard worden, niet alleen binnen het HVDS, maar ook bij elke gesubsidieerde organisatie die met Gouds geld werkt.

9. Het veiligheidsbeleid in Gouda staat met een Veiligheidsregio te ver van ons af. Wij willen dat op termijn de veiligheid in Gouda meer aandacht krijgt en dat kan met een regionaal veiligheidsbeleid op regio Midden Holland niveau.

Voorzitter,
Leefbaar Gouda heeft geluisterd naar de stad, waarbij inwoners en ondernemers zich zorgen maken over de koers van dit College, over de dwang in de energietransitie, het falende afvalbeleid en nog zoveel meer. De zorgen uit de stad vormen de basis van ons verkiezingsprogramma richting maart 2026. We willen daar nu al open over zijn, zodat het College deze signalen serieus mee kan nemen in de begroting.
Leefbaar Gouda blijft voorstander van raadsbreed samenwerken, maar dan moet wel het besef doordringen dat het beleid in Gouda fundamenteel anders moet. Zolang deze kadernota daar niet in voorziet, kunnen wij niet instemmen. Dank u wel.